

**Hubai Tamás megoldása.** Ha  $a = b = c = 0$ , akkor a feltétel teljesül, így  $3P(0) = 2P(0)$ , vagyis  $P(0) = 0$ . A feltétel nyilván akkor is teljesül, ha  $b = c = 0$ , és így  $P(a) + P(0) + P(-a) = 2P(a)$ , ahonnan  $P(-a) = P(a)$  adódik minden valós  $a$ -ra. A  $P(x)$  polinomfüggvény tehát páros, ami csak úgy lehetséges, ha minden páratlan fokú tagja nulla. (A  $P(-a) = P(a)$  feltételt átrendezve ugyanis azt kapjuk, hogy  $P(x) - P(-x)$  az azonosan nulla polinom, ebben a különbségben pedig éppen a  $P(x)$  páratlan fokú tagjai szerepelnek.)

Legyen ezután  $Q(x)$  az a polinom, amelyben  $P(x)$  tagjai szerepelnek félakkora kitevővel, azaz amelyre  $Q(x^2) = P(x)$  és nézzük meg, minek kell teljesülnie a  $Q(x)$  polinomra. Az  $a, b, c$  közti összefüggést felhasználva csökkentsük a változók számát. Vezessük be az  $x$  és  $y$  változókat a következőképpen: legyen  $a = x + y + c$ ,  $b = y + c$ . Ilyen  $x$  és  $y$  nyilván minden  $a, b$  és  $c$  hármashoz létezik, másrészt  $x$  és  $y$  bármely értékére van olyan  $a, b, c$  számhármás, amelyre teljesül a feltétel. Ez egész pontosan azt jelenti, hogy az  $a = x + y + c$ ,  $b = y + c$ ,  $ab + bc + ca = 0$  egyenletrendszernek létezik  $(a, b, c)$  megoldása. Behelyettesítve ugyanis az  $(x + y + c)(y + c) + (y + c)c + c(x + y + c) = 0$  egyenletet kapjuk, ami rendezés után a  $c$ -ben másodfokú:

$$3c^2 + (2x + 4y)c + (xy + y^2) = 0,$$

a diszkriminánsa,  $4x^2 + 4xy + 4y^2 = 2(x^2 + y^2 + (x + y)^2)$  pedig nem negatív.

Fejezzük ki a feltételben szereplő mennyiségeket az új változók,  $x$  és  $y$  segítségével:  $a - b = x$ ,  $b - c = y$ ,  $c - a = -x - y$ , illetve

$$(a + b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca =$$

(felhasználva, hogy a feltétel szerint  $ab + bc + ca = 0$  és tovább alakítva)

$$\begin{aligned} &= a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca = \frac{(a - b)^2 + (b - c)^2 + (c - a)^2}{2} = \\ &= \frac{x^2 + y^2 + (x + y)^2}{2} = x^2 + y^2 + xy. \end{aligned}$$

A  $P$  polinomra tehát, mint láttuk, akkor és csak akkor teljesülnek a feladat feltételei, ha bármely valós  $x, y$  számpárra fennáll, hogy

$$P(x) + P(y) + P(x + y) = 2P(\sqrt{x^2 + y^2 + xy}).$$

(Vegyük észre, hogy a bal oldal harmadik tagja eredetileg  $P(c - a) = P(-x - y)$ , ami most azért írható  $P(x + y)$  alakban, mert a  $P$  páros függvény.)

A  $Q(x)$  polinomra nézve ez azt jelenti, hogy

$$(1) \quad Q(x^2) + Q(y^2) + Q(x^2 + y^2 + 2xy) = 2Q(x^2 + y^2 + xy).$$

Az egyenlőségben  $x$  két polinomja áll, melyekben az együtthatók az  $y$  változó polinomjai. Tegyük fel, hogy a  $Q(x)$  polinom  $n$ -edfokú és legyen az  $n > 1$ . A  $Q(x)$  főegyütthatójával (1)-ben lehet osztani, föltehető tehát, hogy az 1. Mivel (1)-ben két polinom egyenlősége áll, a két oldalon az  $x$  változó minden előforduló hatványának egyenlő az együtthatója. Nekünk az  $x^{2n-2}$  tagot érdemes figyelni. Ha  $x^{n-1}$  együtthatója a  $Q(x)$ -ben  $\lambda$ , akkor  $x^{2n-2}$  együtthatói (1) két oldalán:

$$\lambda + 0 + \left( \lambda + ny^2 + \binom{n}{2} \cdot 4y^2 \right) = 2 \left( \lambda + ny^2 + \binom{n}{2} \cdot y^2 \right).$$

Rendezés után innen  $2 \cdot \binom{n}{2} = n$ , azaz  $n > 1$  miatt  $n = 2$  adódik. Ez azt jelenti, hogy  $n \leq 2$ , a  $Q(x)$  tehát legfeljebb

másodfokú, a  $P(x)$  így legfeljebb negyedfokú páros polinom, amelynek a konstans tagja nulla:  $P(x) = \alpha \cdot x^4 + \beta \cdot x^2$ .

Megmutatjuk, hogy ezekre a polinomokra teljesül a feladat feltétele. Ezt elég abban a két speciális esetben igazolni, ha  $P(x) = x^4$ , illetve  $P(x) = x^2$ . Könnyen ellenőrizhető ugyanis, hogy két megoldás összege, illetve egy megoldás számszorosa is megoldás, így pedig valamennyi adott alakú polinomot megkapjuk a fenti két speciális polinomból.

Ha  $P(x) = x^4$ , akkor

$$\begin{aligned} &2P(a + b + c) - P(a - b) - P(b - c) - P(c - a) = \\ &= 2(a + b + c)^4 - (a - b)^4 - (b - c)^4 - (c - a)^4 = \\ &= 12(a^3b + b^3c + c^3a + ab^3 + bc^3 + ca^3) + 6(a^2b^2 + b^2c^2 + c^2a^2) + \\ &\quad + 24(a^2bc + b^2ac + c^2ab) = \\ &= 6(ab + bc + ca)^2 + 12(a^2 + b^2 + c^2)(ab + bc + ca) = 0. \end{aligned}$$

Ha pedig  $P(x) = x^2$ , akkor

$$\begin{aligned} & 2P(a+b+c) - P(a-b) - P(b-c) - P(c-a) = \\ & = 2(a+b+c)^2 - (a-b)^2 - (b-c)^2 - (c-a)^2 = \\ & = 2(a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2bc + 2ca) - (a^2 + b^2 - 2ab) - \\ & \quad - (b^2 + c^2 - 2bc) - (c^2 + a^2 - 2ca) = 6(ab + bc + ca) = 0. \end{aligned}$$

Ezzel a megoldást befejeztük, a keresett polinomok a  $P(x) = \alpha \cdot x^4 + \beta \cdot x^2$  alakba írhatók, ahol  $\alpha$  és  $\beta$  tetszőleges valós számok.